

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

МІЖНАРОДНА БЕЗПЕКА
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань *29 «Міжнародні відносини»*
Спеціальність *292 «Міжнародні економічні відносини»*
Освітній рівень *другий (магістерський) рівень*
Освітня програма *Міжнародний бізнес*

Статус дисципліни *обов'язкова*
Мова викладання, навчання та оцінювання *українська*

Завідувач кафедри
Міжнародних економічних відносин

Ірина ОТЕНКО

Харків
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Розробник:

Іващенко Г. А. к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Проблема міжнародної безпеки є однією з центральних в теорії і практиці міжнародного бізнесу, тому що для сучасних процесів і явищ характерно ускладнення технологічних, політичних, фінансових взаємозв'язків у соціально-економічних системах.

У сучасному глобалізованому світі продовжує посилюватися дисбаланс сил у процесі підтримки міжнародної безпеки, який прямо загрожує стабільному соціально-економічному росту. Тому підтримка міжнародної безпеки – це серйозний фактор впливу на розвиток міжнародних відносин.

Навчальна дисципліна «Міжнародна безпека» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін за другим (магістерським) освітнім рівнем. Такий статус дисципліни зумовлений її зосередженістю на фундаментальних проблемах дослідження, формування та забезпечення міжнародної безпеки. Тематика навчальної дисципліни «Міжнародна безпека» має сформуванню й закріпити в студентів економічних спеціальностей всіх галузей економіки вміння та навички щодо виявлення, попередження й нейтралізації загроз міжнародній безпеці та захисту глобальних та національних інтересів держави в світовому просторі.

Отримані вміння та навички відповідають компетентностям та вимогам, які пред'являються до всіх фахівців у питаннях міжнародної безпеки. Практичне використання знань з міжнародної безпеки дозволяє спеціалістам більш ефективно управляти безпекою на різних рівнях діяльності.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів знань щодо теоретичних аспектів та здобуття практичних навичок щодо аналізу та виявленню загроз безпеці на національному на міжнародному рівнях і формування компетенцій щодо нейтралізації цих загроз.

У якості *завдань* вивчення навчальної дисципліни постають:

- засвоєння змісту та структури сучасної системи міжнародної безпеки;
- опанування методів і засобів, технології аналізу та прогнозування економічної безпеки;
- розуміння особливостей впливу глобалізації на міжнародну безпеку;
- оволодіння принципами регіоналізації міжнародної безпеки;
- розуміння місця міжнародно-політичних досліджень у структурі забезпечення міжнародної безпеки;
- опанування базових навичок виявлення викликів та загроз в соціально-економічній системі з метою забезпечення міжнародної безпеки;
- засвоєння основ методології міжнародно-політичного аналізу;
- уміння застосовувати прикладні методи дослідження та аналізу міжнародних відносин і зовнішньої політики;
- оволодіння навичками організувати моніторинг обстановки, збір і нагромадження інформації про дестабілізуючі фактори, вміння оцінювати міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти.

Навчальна дисципліна «Міжнародна безпека» є обов'язковою дисципліною професійного циклу підготовки магістрів із спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини».

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1М
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Залік

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Глобальна економіка	Комплексний тренінг
Міжнародні стратегії	Переддипломна практика
	Дипломна робота

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
СК4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.	РН9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.
ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	РН10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.
СК5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.	

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Філософські та соціально-психологічні аспекти міжнародної безпеки

Тема 1. Теоретичні засади формування та розвитку міжнародної безпеки

- 1.1. Міждисциплінарний підхід до визначення поняття «безпека».
- 1.2. Понятійнокатегоріальний базис концепту «міжнародна безпека»: «розвиток»,

«можливості», «загрози», «безпека», «конфлікт» та їх рівні: «міжнародний», «національний», «регіональний». 1.3 Система безпеки різних рівнів: суперечність інтересів та проблема їх узгодження.

Тема 2. Вплив глобалізації на міжнародну безпеку

2.1. Нерівномірність соціально-економічного розвитку в умовах глобалізації. 2.2. Міжкультурні комунікації як фактор міжнародної безпеки. 2.3. Роль міжнародних інституцій в формуванні міжнародної безпеки.

Тема 3. Регіоналізація міжнародної безпеки

3.1 Рівні сучасної системи міжнародних відносин. 3.2. Моделі міжнародної безпеки регіонів світу. 3.3. Європейська система безпеки: етапи, структура, інституції.

Тема 4. Галузева орієнтація міжнародної безпеки

4.1. Енергетична безпека. 4.2. Продовольча безпека. 4.3. Екологічна безпека. 4.4. Економічна безпека. 4.5. Інформаційна безпека. 4.6. Воєнна безпека 4.7. Комунікаційна безпека 4.8. Соціально-психологічна безпека.

Тема 5. Міжнародна протидія тероризму

5.1. Тероризм як довгострокова загроза безпеці держав. 5.2. . Антитерористичні інституційні механізми 5.3 Управління конфліктами

Змістовий модуль 2. Економічний аспект міжнародної безпеки

Тема 6. Міжнародна економічна безпека.

6.1. Сутність і класифікаційні ознаки економічної міжнародної безпеки. 6.2. Індикатори міжнародної економічної безпеки. 6.3. Формування єдиного глобального ринку факторів виробництва як загроза та можливість сталого соціально-економічного розвитку одночасно

Тема 7. Фінансова міжнародна безпека.

7.1. Основні загрози фінансової безпеки. 7.2. Податкова складова фінансової безпеки. 7.3. Зовнішній борг як загроза економічної безпеки. 7.4. Світова банківська система як фактор забезпечення міжнародної економічної безпеки. 7.5. Міжнародна співпраця в боротьбі з фінансуванням тероризму

Тема 8. Міжнародна безпека трудової діяльності.

8.1. Трудова міграція як фактор міжнародної економічної безпеки. 8.2. Розширення впливу підконтрольних розвиненим країнам світових фінансових та економічних інститутів

Тема 9. Міжнародна безпека підприємницької діяльності

9.1. Загальні положення теорії безпеки в контексті підприємницької діяльності. 9.2. Ризик як фактор деструктивного впливу на безпеку підприємницької діяльності. 9.3. Заходи і механізми економічної та соціальної політики, спрямовані на забезпечення безпеки підприємницької діяльності

Змістовий модуль 3. Національний аспект міжнародної безпеки України

Тема 10. Національна безпека України

10.1. Основні засади національної безпеки України. 10.2. Україна: система ціннісних засад, інтереси, загрози, ресурси форми та цілі безпекового співробітництва. 10.3. Боротьба із корупцією та тінізацією економіки України

Тема 11. Роль міжнародних організацій в національній безпеці України

11.1. Україна і міжнародні організації: відповідь на спільні виклики та загрози.

11.2. Потреби України в партнерстві з міжнародними організаціями та членстві в них

11.3. Економічна та енергетична безпека як пріоритетні напрями співробітництва з міжнародними організаціями.

Тема 12. Геополітичні вектори розвитку міжнародної безпеки України

12.1. Геополітичні та геоекономічні виміри національної безпеки України. 12.2. Проблеми і перспективи міжнародної інтеграції України. 12.3. Європейська інтеграція і політика безпеки

Методи навчання та викладання

Методи навчання, спрямовані на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. При викладанні дисципліни використовуються: проблемні лекції (теми 2, 3), міні-лекції (тема 6), дискусії (тема 2), презентації (тема 8), робота в малих групах (тема 7), індивідуальна дослідницька робота під час виконання творчого завдання (тема 9).

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати залік – 60 балів);

підсумковий/семестровий контроль здійснюється на підставі сумування оцінок за всі види контролю, які мали місце протягом семестру.

Поточний контроль включає оцінювання роботи студентів під час:

Активна робота на парі, зокрема на лабораторному занятті передбачено по 5, 6 та 8 балів. Максимальна кількість балів за активну роботу на парі, зокрема лабораторному занятті 19 балів.

Поточна контрольна робота максимально оцінюється в 10 балів. В контрольній роботі передбачено 1 теоретичне питання та 2 практичних завдання. Теоретичне питання оцінюється в 2 бали. Практичні заняття оцінюються по 4 бали кожне максимально. Контрольна робота передбачена 1. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за контрольну роботу складає 10 балів.

написання есе, або наукової статті. Для написання есе розроблено: теми та вимоги. Максимальна кількість балів за написання есе, або наукової статті 10.

Колоквіум максимально оцінюється в 10 балів. При написанні колоквіуму передбачено 1 теоретичне питання та 3 практичних завдання (стереотипне, діагностичне та евристичне). Теоретичне питання оцінюється в 1 бал. Стереотипне завдання оцінюється в 2 бали, діагностичне – 3 балів, евристичне – 4 бали максимально. Передбачено 2 колоквіуми по 10 та 9 балів. В другому колоквіумі не буде теоретичного питання. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за два колоквіуми складає 19 балів.

При поточному контролі знань на лабораторних заняттях студенти можуть отримати максимально 58 балів.

самостійної роботи:

презентації результатів творчих завдань максимально оцінюються в 15 балів. Передбачено дві презентації творчих завдань. Перше творче завдання максимально оцінюється в 5 балів, друга презентація оцінюється в 10 балів.

домашні завдання. Передбачено 3 домашні завдання з максимальними оцінками 7, 8 та 12. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за домашні завдання складає 27 балів.

За самостійну роботу студенти можуть отримати максимально 42 бали.

Підсумковий контроль:

Формою підсумкового контролю є залік. Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі сумування оцінок за всі види контролю, які мали місце протягом семестру.

Здобувача вищої освіти слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкового/семестрового контролю, дорівнює або перевищує 60. Максимально можлива кількість балів за результатами роботи впродовж усього семестру – 100 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено в таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал	
Тема 1.	Аудиторна робота			
	Лекція 1	Проблемна лекція. Принципи та фактори формування та розвитку міжнародної безпеки	Експрес-опитування	
	Лабораторне заняття 1	Лабораторне заняття за темою 1 1.1. Міждисциплінарний підхід до визначення поняття «безпека». 1.2. Понятійно-категоріальний базис концепту «міжнародна безпека»: «розвиток», «можливості», «загрози», «безпека», «конфлікт» та їх рівні: «міжнародний», «національний», «регіональний». 1.3 Система безпеки різних рівнів: суперечність інтересів та проблема їх узгодження.	Індивідуальне опитування	
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Ознайомлення з рейтинг-планом, технологічною картою, переліком рекомендованої літератури, вимогами до доповіді, презентації та есе, їх тематикою		
Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми 1.				
Тема 2.	Аудиторна робота			
	Лекція 2	Проблемна лекція. Загрози та можливості глобалізації для міжнародної безпеки	Активна робота на парі	
	Лабораторне заняття 2	Лабораторне заняття за темою 2: 2.1. Нерівномірність соціально-економічного розвитку в умовах глобалізації. 2.2. Міжкультурні комунікації як фактор міжнародної безпеки. 2.3. Роль міжнародних інституцій в формуванні міжнародної безпеки	Активна робота на парі	6

	Експрес-опитування 1	За темами лекцій	усно	
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми 2.		
		Підготовка реферативного повідомлення		
Тема 3		Аудиторна робота		
	Лекція 3	Проблемна лекція. Регіоналізація міжнародної безпеки	Активна робота на парі	
	Лабораторне заняття 3	лабораторне заняття за темою 3: 3.1. Рівні сучасної системи міжнародних відносин. 3.2. Моделі міжнародної безпеки регіонів світу. 3.3. Європейська система безпеки: етапи, структура, інституції.	Активна робота на парі	
	Доповідь	Аналітична доповідь на тему обраної проблеми	усно, текст	
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми 3.		
Підготовка до експрес-опитування				
Тема 4		Аудиторна робота		
	Лекція 4	Проблемна лекція. Системний підхід та галузева орієнтація міжнародної безпеки	Експрес-опитування	
	Лабораторне заняття 4	лабораторне заняття за темою 4: 4.1. Енергетична безпека. 4.2. Продовольча безпека. 4.3. Екологічна безпека. 4.4. Економічна безпека. 4.5. Інформаційна безпека. 4.6. Воєнна безпека 4.7. Комунікаційна безпека 4.8. Соціально-психологічна безпека 4.9. Політична безпека	Активна робота на парі	
	Завдання 1	За темами лекцій	письмово	
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, опрацювання рекомендованої літератури з теми 4.		
Підготовка до контрольної роботи				
Тема 5		Аудиторна робота		
	Лекція 5	Проблемна лекція. Актуальність міжнародної протидії тероризму	присутність, конспект	
	Лабораторне заняття 5	лабораторне заняття за темою 5: 5.1. Тероризм як довгострокова загроза безпеці держав. 5.2. Соціально-політична суть та види міжнародного тероризму. 5.3. Антитерористичні інституційні механізми 5.4. Конфліктологія	Активна робота на парі	
	Колоквіум 1	Контрольна робота за темами лекцій	Колоквіум	10
		Самостійна робота		

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми 5. Підготовка до експрес-опитування	Перевірка домашніх завдань	
Тема 6		<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 6	Проблемна лекція. Міжнародна економічна безпека	присутність, конспект	
	Лабораторне заняття 6	лабораторне заняття за темою 6: 6.1. Сутність і класифікаційні ознаки економічної міжнародної безпеки. 6.2. Індикатори міжнародної економічної безпеки. 6.3. Формування єдиного глобального ринку факторів виробництва як загроза та можливість сталого соціально-економічного розвитку одночасно.	Активна робота на парі	
	Експрес-опитування 2	За темами лекцій	усно	
		<i>Самостійна робота</i>		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, опрацювання рекомендованої літератури з теми 6. Підготовка аналітичного повідомлення	Самостійна робота	7
Тема 7		<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 7	Проблемна лекція. Фінансова міжнародна безпека	присутність, конспект	
	Лабораторне заняття 7	лабораторне заняття за темою 7: 7.1. Основні загрози фінансової безпеки. 7.2. Податкова складова фінансової безпеки. 7.3. Зовнішній борг як загроза економічної безпеки. 7.4. Світова банківська система як фактор забезпечення міжнародної економічної безпеки. 7.5. Міжнародна співпраця в боротьбі з фінансуванням тероризму.	Активна робота на парі	5
	Завдання 2	Завдання за темами лекцій	письмово	
		<i>Самостійна робота</i>		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, опрацювання рекомендованої літератури з тем 7. Підготовка до презентації доповіді та експрес-опитування		
Тема 8		<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 8	Проблемна лекція. Міжнародна безпека трудової діяльності	присутність, конспект	

	Лабораторне заняття 8	Пошук, підбір та вивчення літературних джерел за тематикою заняття. Систематизація та критичний аналіз літературних джерел	Презентація результатів	5
	Експрес-опитування 3	За темами лекцій	усно	
	Есе	Презентація есе на обрану проблемну тему	есе	10

	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, опрацювання рекомендованої літератури з теми 8.		
		Підготовка до опитування		
		Підготовка презентації проведеного дослідження		
Тема 9	Аудиторна робота			
	Лекція 9	Проблемна лекція. Міжнародна безпека підприємницької діяльності	присутність, конспект	
	Лабораторне заняття 9	лабораторне заняття за темою 9: 9.1. Загальні положення теорії безпеки в контексті підприємницької діяльності. 9.2. Ризик як фактор деструктивного впливу на безпеку підприємницької діяльності. 9.3. Заходи і механізми економічної та соціальної політики, спрямовані на забезпечення безпеки підприємницької діяльності	присутність; участь в обговоренні	
			Контрольна робота	10
	Презентація	Презентація матеріалів дослідження	усно, текст презентації	10
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, опрацювання рекомендованої літератури з теми 9.	Презентація результатів	12
Тема 10	Аудиторна робота			
	Лекція 10	Проблемна лекція. Концепція національної безпеки України	присутність, конспект	

	Лабораторне заняття 10	Лабораторне заняття за темою 10: 10.1. Теоретичні аспекти концепції національної безпеки. Національна безпека, міжнародні відносини і світова політика. 10.2. Роль національної безпеки в соціально-економічному розвитку країни. 10.3. Стан національної безпеки в Україні. 10.4. Україна: система ціннісних засад, інтереси, загрози, ресурси 10.5. Боротьба із корупцією та тінізацією економіки України	присутність; участь в обговоренні		
	Самостійна робота				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, опрацювання рекомендованої літератури з теми 10. Підготовка до опитування			
	Аудиторна робота				
Тема 11	Лекція 11	Проблемна лекція. Роль міжнародних організацій в національній безпеці України	присутність, конспект		
	Лабораторне заняття 11	лабораторне заняття за темою 11: 11.1. Система міжнародних організацій. 11.2. Роль ООН в системі забезпечення міжнародної безпеки. 11.3. Практика діяльності міжнародних організацій в забезпеченні міжнародної безпеки. 11.4. Україна і міжнародні організації: відповідь на спільні виклики та загрози; 11.5. Потреби України в партнерстві з міжнародними організаціями та членстві в них. 11.6. Економічна та енергетична безпека як пріоритетні напрями співробітництва з міжнародними організаціями	присутність; участь в обговоренні	8	
	Експрес-опитування	Експрес-опитування за темами лекцій	письмово		
		Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми 11.		8	
	Аудиторна робота				
Тема 12	Лекція 12	Проблемна лекція. Геополітичні вектори розвитку міжнародної безпеки України	присутність, конспект		
	Лабораторне заняття 12	лабораторне заняття за темою 12: 12.1. Геополітичні та гео економічні виміри національної безпеки України. 12.2. Проблеми і перспективи міжнародної інтеграції України. 12.3. Європейська інтеграція і політика безпеки	колоквіум	9	

Рекомендована література

Основна

1. Економічна безпека підприємства: [підручник] / [А. М. Дідик, О. Є. Кузьмін, В. Л. Ортинський, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, О. В. Ілляшенко та ін.]; за заг. ред. А. М. Дідика. – Львів: НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. – 624 с.
2. Петряєва З. Ф., Іващенко Г. А. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки. Навчально-практичний посібник / Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017 – 241 с.
3. Управління фінансово-економічною безпекою: підручник / Г. В. Козаченко, С. В. Онищенко, Т. М. Завора; за заг. ред. В. О. Онищенка та Г. В. Козаченко. Полтава : ПолтНТУ, 2018. 521 с.

Додаткова

4. Вахлакова В. В. Економічна безпекологія: становлення науки // Проблеми економіки. 2017. № 1. С. 290-290.
5. Грибіненко О. М. Міжнародна економічна безпека: оцінка сучасного середовища, глобальні тренди та ризик-фактор. Економічний простір. 2019. № 149. С. 14 – 22.
6. Грибіненко О. М. Міжнародна економічна безпека: детермінанти та складові розвитку. Економіка та держава. 2019. N 12. С. 121 – 126.
7. Іващенко Г.А. Аналітичне забезпечення ризик-менеджменту в міжнародному бізнес-середовищі / Науковий журнал «Молодий вчений» № 4 (68) квітень 2019 р., С. 482-489
8. Іващенко Г.А. Аналітичне забезпечення управління майновою безпекою підприємства / Ефективна економіка. 2019. № 4.
9. Іващенко Г. А. Забезпечення податкової безпеки. Ефективна економіка. 2019. № 10.
10. Іващенко Г. А. Ієрархія рівнів економічної безпеки / Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2017. - № 6 (11). С. 52 – 57.
11. Іващенко Г. А. Кібернетична безпека в системі діагностики та аналізу економічної безпеки підприємства / Іващенко Г. А., Воронюк Є. В. – Науковий журнал «Молодий вчений» № 1 (41) січень, 2017. – С. 605 – 609
12. Іващенко Г. А. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки / Науковий журнал «Молодий вчений» № 2 (54) лютий, 2018. – С. 719 – 722.
13. Іващенко Г. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством / Іващенко Г. А., Головаш С. О. // Економіка та суспільство. – 2017. -№ 12. – С. 260 – 267.
14. Івченко Є. А. Трансформації системи економічної безпеки підприємства: монографія. Северодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018. 420 с.
15. Петряєва З. Ф., Іващенко Г. А. Методичне забезпечення оцінки експортного потенціалу підприємства. Ефективна економіка. 2020. № 1.

Інформаційні ресурси в інтернеті

16. Атлантична рада США. – Режим доступу : <http://www.atlanticcouncil.org>
17. Брукінгський інститут (The Brookings Institution (BI)). – Режим доступу: <http://www.brookings.edu>
18. Європейський союз [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.europarl.eu.int>
19. МЗС України (офіційний сайт). – Режим доступу : <https://mfa.gov.ua/ua>
20. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Дисципліна «Міжнародна безпека»: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9096>